

Motion till riksdagen

1986/87:Jo808

Lars Werner m. fl. (vpk)

Påföljderna vid miljöbrott

Miljöstörande verksamhet prövas av koncessionsnämnden för miljöskydd, som bestämmer storleken på tillåtna utsläpp till luft och vatten liksom bullerstörningar etc. Om ett företag bryter mot nämndens beslut kan ansvarig företagsledare (VD, platschef, etc.) dömas till brott enligt miljöskyddslagen. Maximalt straff är två års fängelse.

Miljöskyddsavgift (straffavgift) infördes i miljöskyddslagen den 1 juli 1981 vid utsläpp utöver koncessionsnämndens villkor. Överutsläppen skall ha orsakat betydande störning, men inneburit ekonomiska fördelar.

Naturvårdsverket har föreslagit nya bestämmelser gällande miljöskyddsavgiften. Verket anser att det bör räcka med att ett företag brutit mot koncessionsnämndens tillstånd och gjort överutsläpp.

För att miljöskyddslagen skall få avskräckande effekt föreslår verket också att miljöskyddsavgiften skall uppgå till dubbla ekonomiska fördelen av ett överutsläpp, i vissa fall upp till fyra gånger den ekonomiska fördelen. Naturvårdsverket föreslår också att det personliga ansvaret skall tas bort. Den eller de ansvariga skall inte personligen ställas inför rätta och straffas. Hittills har få fällande domar avkunnats för brott mot miljöskyddslagen. Dessa domar har varit synnerligen milda. I praktiken är det riskfritt för ett företag att begå miljöbrott.

Enligt vpk:s mening är brott mot miljöskyddslagen brott mot, i värsta fall, människors liv och hälsa. Sådana brott skall man inte kunna köpa sig fri från. Här finns en intressant parallell med arbetsmiljölagen. Den stadgar att det alltid skall finnas en juridiskt ansvarig. I normalfallet är det en arbetsledare, dvs. en anställd som är ansvarig. Om det kan bevisas att arbetsledaren t.ex. på grund av otillräckliga ekonomiska anslag ej har kunnat vidta de skyddsåtgärder som behövs för att skydda de anställda flyttas ansvaret högre upp i företagshierarkin. Men det finns alltid någon juridiskt ansvarig person.

Hemställan

Mot. 1986/87
Jo808

Med hänvisning till det i motionen anförda hemställs
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en rimligare proportion mellan brott, ansvar och påföljd vid miljöbrott.

Stockholm den 27 januari 1987

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Jörn Svensson (vpk)

Jan Jennehag (vpk)

Viola Claesson (vpk)

Nils Berndtson (vpk)

Inga Lantz (vpk)

Oswald Söderqvist (vpk)